

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

Achmea: Klimaatverandering heeft gevolgen voor verzekeringen

Désirée Crommelin, 15/01/2020

ACHMEA MERKT DAT KLIMAATVERANDERING GEVOLGEN HEEFT VOOR VERZEKERINGEN. Michiel Delfos, directeur divisie Schade en Inkomen bij verzekeraar Achmea ziet nieuwe uitdagingen in een veranderende verzekeringsmarkt nu de gevolgen van klimaatverandering oprukken in het dagelijkse leven van de burger, de boer en het bedrijfsleven. Aan hem de vraag: Wat zijn de gevolgen van klimaatverandering op onze polissen en premies en wat is de rol van verzekeraars in het klimaatbeleid? Betekent het voor de klant vernieuwde voorwaarden, hogere premies en differentiatie in de premie bij milieuvriendelijk gedrag zoals het rijden met een schone elektrische Tesla of het rijden met een vervuilende benzine slurpende SUV?

Premieverlaging

‘Klimaatverandering of niet’ is voor de verzekeringssector geen vraag, maar een feit. De sector voelt de gevolgen ervan. Droogte, bosbranden, overstromingen, storm-, hagel- en regenschade doen de schadeclaims toenemen. De verwachting is dat nu nog onbekende oorzaken het aantal schadeposten wereldwijd alleen maar zal doen stijgen. Grootschalige risicoanalyses en internationale herverzekeraars zoals Swiss Re en Munich Re worden nauwlettend gevolgd. Klimaatverandering vraagt een kanteling in het traditionele denken van de verzekeringssector: van schade vergoeden naar preventie en beheersing van schade. Sommige verzekeraars, zoals het Australische *Suncorp* stimuleren hun klanten al met premieverlaging om maatregelen te nemen huis of bedrijfspand klimaatbestendig te maken.

Differentiatie een ethisch aspect

Michiel Delfos van Achmea houdt zich op de vlakte wat betreft premieverhoging en strengere voorwaarden. En zeker wat differentiatie van de premies aangaat. Hij noemt het een ethisch aspect, als het gaat over honorering van duurzaam gedrag. Liever spreekt hij over “de klant te willen helpen, te steunen en weerbaar te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering.” Paternalisme in de voorwaarden? Achmea verdient er toch aan! De directeur Schade en Inkomen wil hier toch even het beeld bijstellen en nuanceren als zouden verzekeraars grote graaiers zijn en onwelwillend in het uitkeren van geleden schade. “Verzekeringen in een zeer concurrerende markt als de Nederlandse levert twee tot drie cent op per te verzekeren euro. De premies hier zijn ver weg het laagst in vergelijking tot de rest van Europa. Achmea is daarbij een niet-beursgenoteerd commercieel bedrijf en hoeft voor aandeelhouders geen hoge winsten te maken. Onze initiatieven voor schadebeheersing en -preventie tegen de toenemende gevolgen van klimaatverandering moeten goed zijn voor onszelf, de klant en de samenleving. Daarbij ligt onze nadruk op samenwerking met klanten, experts, de wetenschap en overheden om oplossingen te vinden de toenemende schade door extreme weersomstandigheden te voorkomen of te beheersen. Vergeet niet, wij zijn allemaal belanghebbenden.”

“Onze schadebeheersing en -preventie moeten goed zijn voor onszelf, de klant en de samenleving.”

Pragmatische aanpak

Achmea

Achmea Holding BV, de grootste verzekeraar van Nederland, is het moederbedrijf van een aantal Nederlandse verzekeringsmerken: Centraal Beheer, Interpolis, De Friesland Zorgverzekeraar, FBTO, Zilveren Kruis en Avéro Achmea. De verzekeraar is niet met aandelen aan de beurs genoteerd en heeft een coöperatieve achtergrond. Bijna twee derde van de aandelen van Achmea (64%) is in handen van de Vereniging Achmea, een vereniging van klanten en een platform voor collectieve belangenbehartiging van klantleden. Rabobank houdt nog 30% van de aandelen. Ongeveer de helft van de Nederlandse huishoudens heeft een verzekering of pensioen van Achmea.

West-Europa staat wat betreft verzekeringsdichtheid in vergelijking met de Verenigde Staten of Canada aan top. Opmerkelijk is dat cijfers laten zien, dat juist in welvarende landen als Zwitserland, Nederland en Engeland de verzekeringsdichtheid het hoogst is, terwijl in andere landen en culturen wereldwijd er minder sprake is van verzekeren. In Nederland is ‘verzekerd zijn’ min of meer een maatschappelijke verplichting, die soms wettelijk is vastgelegd. Delfos wijst erop, dat in ons land je de laatste jaren de schadeclaims als gevolg van winterstormen en mist met veel ongelukken op de weg, afnemen. Daarentegen neemt de schade door zomerstormen, extreme hagel- en regenbuien en droogte toe. Achmea zoekt nu met een hele pragmatische aanpak oplossingen om soelaas te bieden aan de gevolgen van klimaatverandering. “We willen de wereld beter maken! Onze data zijn daarbij leidend.” De directeur Schade illustreert het met een voorbeeld over wateroverlast. Achmea zag in haar data dat er in bepaalde gemeenten en steeds weer in dezelfde straten wateroverlast ontstond na zware hagel- en regenbuien. Deze wateroverlast is sterk toegenomen sinds het mode is om geen stoepen meer aan te leggen en de straat enigszins bol te bestraten, zo ontdekten technische experts bij de verzekeraar. Het regenwater loopt bij gebrek aan stoep en goot zo bij burgers en bedrijven naar binnen. “Wij adviseren de gemeenten nu weer een echte stoep aan te leggen en de straat hol te bestraten, zodat het water in de goot en via putten wordt afgevoerd. Dat scheelt bij onze klanten de nodige ellende en verdriet en voor de gemeente en verzekeraar geld!”

Vernieuwde verzekeringen tegen onverzekerbaarheid

De klimaatverandering met zijn extreme weersomstandigheden treft ook Nederland hard en maakt bijvoorbeeld de schade in grootschalige glastuinbouwsector met de vele kassen en de grootschalige veehouderij met die megastallen bijna onverzekerbaar. “Dat is een gruwel voor ons en onze klanten, de tuinders en de boeren. Zeker gezien onze oorsprong, die ligt in het Friese dorp Achlum, waar in 1811 de onderlinge waarborgmaatschappij van boeren werd opgericht. Maar ook vandaag de dag nu we de grootste verzekeraar in Nederland zijn met ruim tien miljoen klanten, hebben wij de verantwoordelijkheid verzekeringen betaalbaar en toegankelijk te houden.” In de zomer van 2016 ruïneerde zwaar noodweer met enorme hagelstenen in Zuidoost Brabant tientallen hectares kassen. Een miljoenenschade, waarmee schade in de glastuinbouw voortaan onverzekerbaar voor ons dreigde te worden. “Wij zijn namelijk vrijwel de enige in Nederland die de glastuinbouw nog verzekert.” Dit soort buien, zo voorspellen meteorologen, kunnen we niet langer ‘extreem weer’ blijven noemen. Ze zullen steeds meer ‘normaal’ worden als gevolg van de klimaatverandering. Samen met de sector, de Universiteit Wageningen, TNO en kassenbouwers ging Achmea op zoek naar oplossingen om schade zo veel mogelijk te voorkomen. Zo houdt men voortaan bij het bouwen van nieuwe kassen rekening met de windrichting en worden de kassen op de wind geplaatst. “Hoe beter zo’n kas op de wind staat en hoe beter de kwaliteit van het glas en constructie is, hoe lager de premie is” legt Delfos deze differentiatie in de premie uit.

Stalbranden

Vergelijkbaar in onverzekerbaarheid zijn de rampzalige grootschalige stalbranden. De sector heeft samen met de overheid, LTO Nederland, de Universiteit Wageningen en Achmea het Stalbrandenplan 1 opgesteld met regels om nieuwe megastallen brandveiliger te bouwen. Met het Stalbrandenplan 2 moeten bestaande megastallen brandveiliger worden. Impliceert het dat het wel of niet aanbrengen van die voorzieningen de premie beïnvloedt? “Ja, ook hier geldt een zekere differentiatie in de premie. Maar voorop staat om samen met de boer zo veel mogelijk leed voor mens en dier te voorkomen.” Boer en glastuinder kunnen daarnaast een zgn. ‘brede weerverzekering’ afsluiten om een deel van de schade aan hun oogst ten gevolge van klimaatverandering te verzekeren. Voor de premie van deze brede weersverzekering kunnen zij een overheidssubsidie aanvragen.

Gebrek aan expertise bij verduurzamen

Naast directe schade door klimaatverandering zie je een toename van schade die duurzame voorzieningen – zoals zonnepanelen – kunnen aanrichten. Steeds vaker veroorzaken zonnepanelen brand. Delfos wijt dat aan de plaatsing van brandgevaarlijke vonkende omvormers op slechte kwaliteit dakbedekking of het gebrek aan expertise van de installateurs in deze *booming* markt. Voor grote bedrijven geldt dat zij zelf de verantwoordelijkheid dragen bij het plaatsen van zonnepanelen op hun daken, voor de staat en kwaliteit van het dak, van panelen en omvormers en van de deskundigheid van de installateur. Met een verhoogde premie bij brandgevaarlijke daken en vernieuwde voorwaarden probeert Achmea bedrijven te stimuleren te kiezen voor brandveilige dakisolatie en zo dit brandgevaar te verminderen. Dat betekent, zo meldde kortgeleden het Financieële Dagblad, dat de premie voor bedrijven voor zonnepanelen op het dak zo hoog kan worden, dat het rendement van de opbrengst ervan op de energierekening te niet wordt gedaan. Bij de particuliere klant lijkt de verzekeraar nog coulant te zijn en geen sterke stijging van premies te overwegen. “Ons standpunt is ook hier: Verzekeren moet voor iedereen toegankelijk zijn.” Overweegt Achmea een keurmerk voor aanleg van zonnepanelen om branden door ondeugdelijke omvormers of ongeschikte dakbedekking te voorkomen? “Dat vind ik meer een zaak van de sector of misschien nog beter van de overheid.”

“Klimaatverandering is een kwestie van gedragsverandering”

Klimaatverandering en ICT

De directeur Schade voorziet in de nabije toekomst een grote rol voor slimme ICT. In de positieve zin zullen allerlei alarminstallaties ingezet kunnen worden die vroegtijdig waarschuwen bij brand. Of met sensoren in het verkeer botsingen te voorkomen en met drone inspecties uitvoeren bij wateroverlast of bosbranden. Anticiperend op een schonere toekomst heeft Achmea zich bij een internationaal collectief genaamd *Partners For Automated Vehicle Education* (PAVE) aangesloten, dat onderzoek doet naar de mogelijkheden en voordelen van zelfstandig rijdende auto's. In negatieve zin voorziet Delfos toenemende schadeposten door *hacken* van en

cyberaanvallen op vitale ICT-netwerken met alle ellende van dien voor bedrijven en hun klanten.

“We willen de wereld beter maken! Onze data zijn daarbij leidend.”

CO₂-voetafdruk

Achmea brengt ieder jaar de CO₂-voetafdruk van de gehele bedrijfsvoering in kaart, waarbij wordt gekeken naar verwarming, verlichting, water- en papierverbruik, afval, koelvloeistoffen, servers en mobiliteit. De afgelopen vijf jaar is de totale CO₂-uitstoot al met dertig procent afgenomen. Omdat de verzekeraar al in 2011 besloot CO₂-neutraal te willen werken, compenseert het sindsdien zijn uitstoot door 'VCS- certificaten' in te kopen. Vanaf 2030 zal dat niet meer nodig zijn.

Achmea een duurzame verzekeraar

Het op zoek gaan naar praktische oplossingen voor de toenemende schade door klimaatverandering noemt Delfos de kracht en intrinsiek waarde van zijn bedrijf. “We proberen schade bij onze klanten nu zoveel mogelijk te herstellen met tweedehands onderdelen. Dit hergebruik van die onderdelen moet de klant wel goed vinden en er zijn daarbij nog veel regels en voorwaarden die dat moeilijk maken. Zoals die bij hergebruikte auto-onderdelen waarop de meeste autofabrikanten geen garantie willen geven. “In die sector begint het wel te schuiven richting verduurzaming, al was het maar onder druk van overheden en klanten.” Zo vertelt Delfos dat Frankrijk al regelgeving heeft waarbij autofabrikanten verplicht worden 30 procent van de vervanging te doen met tweedehands onderdelen.

De verzekeraar stimuleert klanten hun daken te vergroenen. “Het isoleert, neemt CO₂ op en trekt insecten aan.” Het verzekeringsbedrijf geeft zelf het goede voorbeeld met verduurzaming van zijn energieverbruik. Zo heeft het Interpolis-gebouw in Tilburg groene daken, liggen op het dak van het Centraal Beheer-pand in Apeldoorn zonnepanelen en is het Achmea-pand in Leeuwarden bezig met een pilot waarbij het wordt aangesloten op de lokale Warmtenet-bron. Delfos somt nog een aantal willekeurige interne maatregelen op. zo stimuleert Achmea het gebruik van elektrische voertuigen en legt daarvoor extra laadpalen bij haar vestgingen aan. Ook het gebruik het OV wordt aangemoedigd door shuttlebusjes – helaas nog niet elektrisch – in te zetten tussen haar kantoren en de dichtbij zijnde trein of busstations.

Als grootste verzekeraar van Nederland heeft het akkoord van Parijs en vorig jaar het Haagse Klimaatakkoord getekend. Het bedrijf zelf belegt de haar toevertrouwde premiegelden volgens de ESG-criteria (*Environmental, Social & Governance*), koopt *green bonds* en heeft zich aangesloten bij *Principles for Responsible Investment (PRI)* van de Verenigde Naties.

Frankrijk heeft regelgeving waarbij autofabrikanten verplicht worden 30 procent van de vervanging te doen met tweedehands onderdelen.

Rol verzekeraar in klimaatdebat

Dragen deze pragmatische kleinschalige oplossingen van schadebeheersing en -preventie, het maatschappelijk verantwoord ondernemen en het investeren bij aan een

grootschalig wereldwijd klimaatbeleid? Klimaatverandering stop je niet met praktische korte termijn oplossingen. Het vraagt een langetermijnvisie ook in deze sector. Verzekeraars moet omschakelen van hun traditionele houding van repareren wat stuk is gegaan, naar voorkomen dat iets stuk gaat. Het is zaak dat verzekeraars werk maken om klanten hun panden en ander verzekerd bezit te verduurzamen en weerbaar te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering. Dit betekent dus niet alleen met de mond te belijden, maar klanten honoreren met een premieverlaging voor hun duurzame gedrag. Dat getuigt van realiteitszin. Delfos noemt zich een optimistisch mens en ziet verandering. “Er is een *vibe* gaande, een groeiende beweging van jong en oud die het anders wil, die in de drie P’s denkt, People, Planet & Profit. Klimaatverandering is een kwestie van gedragsverandering. Dat zagen we eerder bij bijvoorbeeld de zure regen en PVC’s. Onder maatschappelijke druk werden daartegen maatregelen genomen. Je zag het ook bij veiligheidsgordels in de auto en bij de sprinkler als waarschuwing bij brand. Toen drongen met name de verzekeraars aan op maatregelen ter bescherming van de gebruiker. En zo geschiedde en werd het gebruik zelfs wettelijk vastgelegd. We vinden ze nu vanzelfsprekend in ons dagelijkse leven.” Kan en wil de grootste verzekeraar in Nederland weer invloed uitoefenen, in dit geval op het Haagse klimaatbeleid? Tenslotte veroorzaakt traagheid of nalatigheid van overheden de infrastructuur aan te passen aan klimaatverandering bij hen veel nieuwe schadeclaims. Het zou goed zijn voor henzelf, de klant en de samenleving en ze willen toch de wereld beter maken!

<https://www.achmea.nl/>

Désirée Crommelin
© duurzaamplus.nl

foto PAVE © Achmea